

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

R.K. basisschool St. Oda

Plaats : Ysselsteyn Lb
BRIN nummer : 07DF|C1
Onderzoeksnummer : 292656
Datum onderzoek : 29 mei 2017
Datum vaststelling : 29 juni 2017

SAMENVATTING

R.K. basisschool St. Oda heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Basisschool St. Oda is blijvend de onderwijskwaliteit aan het verbeteren. Na jarenlang te kampen te hebben gehad met een sterke daling van het leerlingaantal, stabiliseert deze zich. Dat heeft het team zo'n vier jaar geleden meer rust en ruimte gegeven om zich beter te kunnen focussen op de inhoudelijke kwaliteit, zo wordt gesteld door de directie. In deze fase is de school een aantal zaken die niet werken aan het loslaten, zoals bijvoorbeeld werken met groepsoverzichten en groepsplannen, de aanpak van de wereldoriënterende vakken, en is het team op zoek naar passende alternatieven. Een ontwikkeling die zichtbaar zijn vruchten afwerpt en successen laat zien. Er is sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid en de leraren, leerlingen en ouders zijn dan ook terecht trots op wat tot nu toe bereikt is.

Wat gaat goed?

De samenwerking met ketenpartners en andere bedrijven en instellingen gaat goed. De school staat open voor onderwijsaanbod van buiten af, mits dat passend is bij de doelen die nagestreefd worden.

Het pedagogisch klimaat is goed. Leraren vertonen voorbeeldgedrag en laten ook hoge verwachtingen zien.

De kwaliteitscultuur kenmerkt zich door een grote saamhorigheid. Samen delen zij de visie van de school en krijgen zij door sterk onderwijskundig leiderschap de ruimte om actief deel te nemen aan de schoolontwikkeling.

Wat kan beter?

De leraren volgen de ontwikkeling en prestaties van de leerlingen. De kwaliteit van de leerlingoverzichten verschilt nog, doordat deze nog in een opstartfase zit. Binnen de curatieve zorg is niet altijd duidelijk welke mogelijkheid leerlingen krijgen om de achterstand in de leerstof in te halen of te beperken.

De basis van het lesgeven is op orde. Leraren kunnen nu gaan werken aan verdieping van hun didactische vaardigheden. Met name gerichte feedback op het leerproces van leerlingen verdient hierin extra aandacht.

De eindresultaten op het gebied van Nederlandse taal en rekenen/wiskunde zijn voldoende tot goed. De volgende stap is om de ambities en normen voor andere vak- en vormingsgebieden te formuleren.

De evaluatie en verbetering van de onderwijskwaliteit kenmerkt zich door een stevige borging met behulp van kwaliteitsdocumenten. Deze documenten 'leven' ook onder de leraren. Aandacht kan nog uitgaan naar concretisering van de ontwikkeldoelen en een objectieve, betrouwbare schoolzelfevaluatie.

Wat moet beter?

Dagelijks is er aandacht voor de sociale en fysieke veiligheid. De wijze waarop de school de veiligheidsbeleving monitort voldoet nog niet aan de wettelijke eisen.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook R.K. basisschool St. Oda.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 29 mei 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op R.K. basisschool St. Oda. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

In het algemeen kan gesteld worden dat het onderwijs op basisschool St. Oda van (ruim) voldoende kwaliteit is. Op enkele onderdelen, zoals samenwerking, pedagogisch klimaat en kwaliteitscultuur waarderen wij de school met een goed. Alle andere, onderzochte standaarden zijn als voldoende beoordeeld. Wij handhaven het basisarrangement.

3 RESULTATEN ONDERZOEK R.K. BASISCHOOL ST. ODA

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	
OP6	Samenwerking			•

Onderwijsproces

De leraren volgen de ontwikkeling van de leerlingen, nu de planning van het onderwijs verdiepen

De leraren hebben zicht op de ontwikkeling en leerprestaties van de leerlingen met behulp van een leerlingvolgsysteem, methodetoetsen, observaties en een registratiesysteem. Een aantal keren per jaar zijn er groeps- en/of leerlinggesprekken, waarin de leraren en intern begeleider de voortgang van de leerlingen bespreken. Twee keer per jaar worden de trendanalyses aan de aanleiding van de toetsrondes op teamniveau besproken en worden de vervolgacties uitgezet.

Het team is recent gestart met een nieuwe manier om de onderwijsbehoeften van de leerlingen in beeld te brengen. Er is besloten om de groepsoverzichten en groepsplannen te verlaten en te gaan werken met (individuele) leerlingoverzichten. Hiermee brengen de leraren onder andere de resultaten, kindkenmerken en specifieke en vakoverstijgende onderwijsbehoeften in kaart. In de kleutergroepen werken de leraren op vergelijkbare wijze. Nadat de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart zijn gebracht werken zij planmatig en cyclisch aan de doelen.

Voor het vakgebied rekenen zijn er voor de verschillende leerjaren arrangementen geschreven, dit zijn de leerlijnen die binnen het betreffende jaar gevolgd (kunnen) worden. De combinatie van het leerlingoverzicht met het arrangement moet leiden tot meer en beter afgestemde instructie en onderwijsaanbod. Deze benadering biedt veel kansen en ziet er veelbelovend uit, maar is volop in ontwikkeling. Allereerst zijn er nog verschillen in kwaliteit waarmee de leraren reflecteren op de ontwikkeling van de leerlingen in het leerlingoverzicht. Bovendien is het werken met een dergelijk arrangement nog van toepassing op het vakgebied rekenen/wiskunde. Het is de bedoeling dat voor begrijpend lezen en spelling deze werkwijze komende tijd ingericht gaat worden.

Een ander aandachtspunt is het zicht op de ontwikkeling van de woordenschat van de leerlingen. Hoewel er een breed woordenschataanbod beschikbaar is kan de school nog niet nagaan in hoeverre de woordenschat van de leerlingen structureel toeneemt of stagneert. Dit is van belang, omdat de resultaten op begrijpend lezen, waarvoor woordenschatontwikkeling een voorwaarde is, een wisselend beeld laten zien dat niet strookt met de verwachtingen.

Tot slot willen wij het volgende ontwikkelpunt niet onbenoemd laten.

Als een leerling uitvalt op de toetsen of stagneert in zijn ontwikkeling gaan de leraren en intern begeleider op zoek naar de oorzaak hiervan. Zorgleerlingen krijgen een HGPD (Handelingsgerichte procesdiagnostiek) of een OPP (ontwikkelingsperspectief). Wanneer het gaat om het inhalen van achterstanden in de leerstof kan er een gerichte, planmatige (individuele) interventie ingezet worden. Dit is echter niet altijd het geval. Bij een aantal leerlingen is nog niet duidelijk welke aanpak er dan wél ingezet wordt.

De basiskwaliteit van lesgeven is zichtbaar

De kwaliteit van het lesgeven is in de basis op orde. De leraren beheersen de basisvaardigheden, zij geven duidelijke uitleg en maken duidelijk wat zij van hun leerlingen verwachten. De lessen verlopen rustig en voorspelbaar, waardoor leerlingen weten waar ze aan toe zijn. De leraren betrekken de leerlingen op aansprekende wijze bij de lesstof. Iedere leerling wordt 'gezien'.

Het instructiemodel waarvoor de school gekozen heeft is terug te zien in een aantal bezochte lessen. Nu de basis op orde is kunnen de leraren zich gaan richten op de verdere ontwikkeling van hun didactische vaardigheden. Het belangrijkste hierin is het verstevigen van de interactie tussen leraar en leerling. Met name de feedback kan zich meer richten op het leerproces. Ook zagen we kansen om leerlingen eerder 'los' te laten, nadat zij de instructie ontvangen hebben of deze al begrijpen. Inzet van coöperatieve werkvormen, zoals de school die nastreeft, kan hierbij een ondersteunend middel zijn.

De school als spil in het dorp

De school werkt met veel instanties om zowel de zorgketen te verstevigen als ook het onderwijsaanbod te verrijken. In het schoolondersteuningsplan staat de zorgketen beschreven, zodat intern begeleider en de leraren weten welke ketenpartner op welk moment ingeschakeld moet worden. Binnen het schoolgebouw is een peuterspeelzaal gehuisvest. Peuters die doorstromen naar de school worden besproken en ook in de praktijk is er een (startende) samenwerking. Enkele malen per jaar zijn er gezamenlijke thema's in de

groepen 1-2 en de peuterspeelzaal. Ook met de overige kinderdagverblijven in het dorp is zijn er afspraken over een overdracht van kindgegevens. Een sterk punt van de school is de samenwerking met bedrijven en instanties. In het dorp speelt de school een belangrijke rol. Op verschillende terreinen werkt de school samen met plaatselijke ondernemers, verenigingen en de parochie. Door de thematische aanpak van onder andere wereldoriëntatie, komen de leerlingen veel in aanraking met praktijksituaties. Instanties, bedrijven (of ouders) geven workshops op de school en regelmatig gaan klassen op bezoek bij deze instellingen. Ook maatschappelijke organisaties zijn van harte welkom een bijdrage te leveren, zodra dit passend is in de agenda en bij de doelen van de school.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

Een veilige omgeving met aandacht voor de veiligheidsbeleving

De leraren zorgen voor de sociale en fysieke veiligheid van de leerlingen in en rond de school. De leerlingen zijn hier positief over en geven aan zich veilig te voelen. Leerlingen geven aan de vertrouwenspersonen in de school te kennen. De school hanteert gedragsregels en daar waar groepen specifieke aandacht nodig hebben om de veiligheid en het respect voor elkaar te garanderen en stellen zij extra interventies en plannen op. Er is veiligheidsbeleid en een kwaliteitsdocument zorgt voor de evaluatie en borging van de sociale veiligheid. De veiligheidsbeleving van de leerlingen wordt gemonitord met een volgsysteem, vragenlijsten en sociogrammen. Het is echter onduidelijk of het volgsysteem inmiddels voldoet aan de wettelijke eisen die daaraan gesteld worden. De school zal hier actie op ondernemen en in het uiterste geval overschakelen op een systematiek die daar wél aan voldoet. Meerjarentrends en analyses van de veiligheidsbeleving kan de school nog niet laten zien. Ook dit aspect zal komende tijd opgepakt gaan worden.

Een warm pedagogisch klimaat

Een sterk punt van de school is het pedagogisch klimaat dat voor de leerlingen gerealiseerd wordt. Er zijn diverse aanpakken om bijvoorbeeld de weerbaarheid van de kinderen te vergroten, maar ook aan de preventieve kant - respect

hebben voor je omgeving en elkaar - wordt ruimschoots aandacht besteed. Leraren laten voorbeeldgedrag zien en geregeld zijn er oefensituaties voor de leerlingen waarin ze sociale vaardigheden kunnen oefenen.

De leerlingen worden door middel van een leerlingpanel betrokken bij de schoolontwikkeling. Zo heeft het leerlingpanel mee mogen denken over de aanschaf van nieuwe methodieken voor wereldoriëntatie.

Leraren laten hoge verwachtingen zien. Enkele groepen werken met cirkeldiagrammen die toetsresultaten weergeven. Samen met de groep stelt de leraar nieuwe doelen voor komende periode, die weer visueel weergegeven wordt. In de groepen 4 tot en met 8 is gestart met ontwikkelingsgesprekken; leerlingen wordt gevraagd hun eigen leerdoelen op te stellen voor vakgebieden die ze bijvoorbeeld nog moeilijk vinden. Deze werkwijze blijkt tot nu toe tot grote tevredenheid te leiden bij de betrokkenen en mag wat ons betreft structureel ingevoerd worden door de hele school.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

Leerresultaten van goed niveau, ambities op overige vak- en vormingsgebieden nog ontwikkelen

De school verantwoordt zich voor de eindresultaten met een centrale eindtoets. De leerlingen behalen in de afgelopen jaren aan het eind van de basisschool voldoende tot goede eindresultaten. De huidige groep 8 heeft in 2017 boven verwachting gescoord en ook het resultaat voor 2018 zal naar verwachting op het niveau zijn van wat van de leerlingen verwacht mag worden. Op de onderdelen Nederlandse taal en rekenen/wiskunde laat de school goede eindresultaten zien. Op de overige vak- en vormingsgebieden heeft de school nog geen normering of eigen ambities geformuleerd. Hier ligt dan ook een kans om de verbreding in het onderwijsaanbod verder te verdiepen en daar eindtermen bij te bedenken die passen bij wat van de leerlingpopulatie verwacht mag worden.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg		•	
KA2	Kwaliteitscultuur			•

Kwaliteitszorg en ambitie

Evaluatie en verbetering op orde, borging met kwaliteitskaarten

De evaluatie en verbetering van de onderwijskwaliteit is voldoende. Het cyclische proces van evaluatie en verbetering is duidelijk zichtbaar in de kwaliteitszorg.

Er is een koersplan, met daarin het onderwijskundig beleid voor een periode van vier jaar. Uit het koersplan wordt ieder jaar een jaarplan samengesteld, dit jaarplan bevat onderwerpen en thema's die in één of meerdere jaren uitgewerkt worden. Teambreed worden de leeropbrengsten gedeeld en geëvalueerd, wat ook geldt voor de evaluaties van andere onderdelen van het onderwijsleerproces. Een krachtig middel is de borging aan de hand van kwaliteitsdocumenten. Deze kwaliteitsdocumenten beschrijven afspraken en beleid, dat minimaal eenmaal in de vier jaar geëvalueerd en bijgesteld wordt. Op een aantal punten kan dit onderdeel echter nog aangescherpt worden. De doelen zoals die beschreven zijn in het jaarplan zijn weinig 'meetbaar'. Het is niet duidelijk wanneer bepaalde doelen bereikt moeten zijn of welk tijdspad daarvoor geldt. Ook is niet helder wanneer men nou tevreden is over (de kwaliteit van) de bereikte doelen. Dit laatste is een belangrijke opmaat naar een objectieve, betrouwbare schoolzelfevaluatie. In de schoolzelfevaluatie geeft de school echter aan in hoeverre de ontwikkeldoelen behaald zijn en hoe dit op een objectieve manier, bijvoorbeeld door een (externe) audit, is vastgesteld. Desgevraagd geven team en directie aan nog niet zover te zijn, maar dat dit wel in ontwikkeling is.

Professionalisering is op orde, sterk onderwijskundig leiderschap

De professionalisering van de leraren is op orde. In het team zijn verschillende specialisaties aanwezig op verschillende gebieden zoals: talent begeleider, het jonge kind, coaches, gedrag en taal/lezen.

Wat in de kwaliteitscultuur opvalt is de saamhorigheid, de wil en het enthousiasme er samen de schouders onder te willen zetten. De visie wordt breed gedeeld binnen het team. Er is sprake van duidelijk onderwijskundig leiderschap, dat ruimte biedt aan de ontwikkeling van eigenaarschap van de onderwijsontwikkeling aan de leraren. Leraren nemen deel aan expertisegroepen, die op hun beurt verantwoordelijk zijn voor delen van de onderwijsontwikkeling.

Ook is de school een opleidingsschool waarbij studenten worden opgeleid in de leergemeenschap. Het doel is samen met en van elkaar te leren. De studenten worden begeleid door een SLB-er, mentoren en coaches.

De professionele cultuur is zich dan ook volop aan het ontwikkelen. Leraren spreken elkaar vaker aan op afspraken en beleid en nemen ook tijd om elkaars

lessen te bezoeken om zo met en van elkaar te leren. Dat doen zij niet alleen binnen het eigen team, maar ook met collega's van een school in de buurt. De trots en gedrevenheid waarmee de leraren op de St. Odaschool hun onderwijs vorm en inhoud geven, biedt stevige fundamenten voor de ontwikkeling van hun leerlingen.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op R.K. basisschool St. Oda. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het bezoek van de inspectie aan basisschool St. Oda bevestigde wat wij al wisten: De school doorloopt een fantastisch ontwikkeltraject, waarbij de optimale zorg voor iedere leerling voorop staat.

Tijdens de nabespreking liet de inspecteur op de dag van het inspectiebezoek veel ontwikkelingen de revue passeren die zijn ingezet om de school van 'goed' naar 'nog beter' te ontwikkelen. Omdat het rapport een denkbeeldige foto van het moment maakt en geen film van het proces laat zien, is deze ontwikkeling niet op alle onderdelen ook in dit rapport terug te lezen. Belangrijker is echter dat deze door de inspectie gezien en met het team besproken is. Een mooi compliment aan het team van de St. Odaschool en een basis om zich verder door te ontwikkelen op de ingeslagen weg. Ook gaf de inspectie hiermee een bevestiging van de juistheid van de gemaakte keuzes, terwijl op punten de school ook uitgedaagd werd om nog een stapje verder te gaan. Deze punten zal de school opnemen en uitwerken in de komende schoolplannen.

Alle indicatoren scoren minimaal een voldoende, meerdere indicatoren zelfs goed. Hierbij is voor het bestuur altijd van belang om goed op de professionele cultuur van een school te letten. Deze is door de inspecteur terecht als goed beoordeeld. Dit is misschien wel de belangrijkste indicator voor de verdere doorontwikkeling, omdat hiermee de basis onder iedere ontwikkeling kan worden gelegd.

Samenvattend kan worden gesteld dat de St. Odaschool ziet wat haar leerlingen nodig hebben en dat hier ook naar gehandeld wordt. Dat gebeurt in een professionele omgeving, waar kwaliteit geleverd wordt ten behoeve van de leerlingen. Met recht een school om trots op te zijn!

Namens de school en het bestuur van SPOVenray,

Voorzitter College van Bestuur en directie St. Odaschool

